

Кубай К. В., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Щербакова Н. А., к.е.н.,
доцент кафедри аудиту

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОТРИМАННЯ КОДЕКСУ ЕТИКИ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ В УКРАЇНІ

Професія бухгалтера (аудитора) вимагає великої уваги до основних аспектів етичних норм і має свої особливості, відмінні від інших професій. Всі аудитори зацікавлені у взаємодовірі та високій якості наданих послуг незалежно від поведінки деяких представників цієї професії. Також доцільно приділяти особливу увагу дотриманню Кодексу етики професійних бухгалтерів, розробленого МФБ (Міжнародною федерацією бухгалтерів) у процесі регулювання аудиторської діяльності. Та все ж, не можливо усунути певні проблеми та недоліки, що виникають під час дотримання даного Кодексу аудиторами. Проте, для того, щоб скороти до мінімуму вплив даних проблем, їх необхідно ідентифікувати та визначити перспективи щодо усунення у майбутньому [1].

Будь-яка аудиторська фірма вимагає дотримання професійних вимог кожним з аудиторів, адже саме це і визначає успіх фірми у майбутньому та її переваги перед конкурентами у веденні професійної діяльності. Ще однією причиною зростання уваги до етики аудиторів в Україні став вихід на вітчизняний горизонт провідних іноземних аудиторських фірм, у результаті чого значно зросла конкуренція і, як наслідок, підвищились і ще більшого значення набули етичні вимоги до кожного із працівників фірм.

Відомо, що застосовувати Кодекс етики професійних бухгалтерів в Україні почали згідно рішення АПУ від 18.04.2003 року, однак проблеми, пов'язані з його дотриманням, ще далеко не всі вирішені (та й у певних ситуаціях просто не можуть бути вирішені) [3].

Однією з найактуальніших проблем дотримання етичних норм в Україні є *часті та кардинальні зміни в законодавстві*. Наприклад, значний вплив на можливість дотримання діючих етичних принципів мало прийняття Податкового кодексу України і введення його в дію у 2011 році, що змусило кардинально переосмислити свою діяльність аудиторськими фірмами. Важко дотриму-

ватись принципу професійної компетенції, адже постійно необхідно слідкувати за змінами, що відбуваються на законодавчому рівні. На сьогодні такі зміни є надто частими.

Звісно не можна не вказати на таку проблему як *корупційний стан економіки країни*. Аудитори часто стикаються з різними загрозами через тиск (як моральний, так і матеріальний) на висловлення їх незалежної думки саме через процвітання корупції в секторі економіки (станом на 2013 рік Україна посідала 144 місце серед 177 країн за рівнем корупції).

Суть аудиторських послуг вимагає, щоб аудитор мав доступ до інформації, яка необхідна для виконання ним своїх функцій. Якщо керівництво підприємства не впевнене в тому, що аудитор збереже одержану інформацію в таємниці, воно навряд чи захоче її розкрити. Але інформація не розглядається як *конфіденційна*, якщо її розкриття необхідне, щоб зробити фінансові звіти достовірними. Тобто відповідальність аудитора за повне виконання вимог стандартів аудиту важливіше вимоги конфіденційності.

Також, на жаль, таке поняття, як *«аудиторська таємниця»* відсутнє як у міжнародних стандартах, так і в інших нормативних актах України, хоча практики часто наголошують на необхідності його впровадження, аби вказати відмінності між аудиторською таємницею і комерційною і банківською задля усунення розходжень понять у різних законодавчих актах України.

В Україні необхідно також врегулювати питання щодо *співучасті у скоєнні злочину*, адже питання можливості притягнення аудитора як співучасника злочину давно вже стало предметом уваги аудиторського співтовариства і набуло особливої актуальності в останні роки.

Необхідно наголосити і на тому, що немало роль у перспективах розвитку та покращення дотримання Кодексу етики професійних бухгалтерів в Україні відіграють і самі аудиторські фірми, що є суб'єктами даного ринку, здійснюють певні дії, формують свою поведінку, приймають рішення.

Можна визначити такі основні елементи врегулювання даних проблем з боку аудиторських фірм:

- страхування відповідальності аудиторських компаній на предмет неякісно виконаної роботи;

- встановлення єдиних цін щодо надання послуг аудиторськими компаніями, що змусить їх звернути увагу на якісне надання послуг (можливо визначати ціни на аудиторські послуги на законодавчому рівні);

- залучення до перевірок тих співробітників, що мали досвід роботи саме в такій сфері діяльності;
- приділення значної уваги помічникам та асистентам, у тому числі їх кваліфікації;
- забезпечення належного рівня керівництва, контролю та аналізу роботи на всіх стадіях і етапах процесу аудиту;
- проведення тренінгів, навчань, семінарів тощо з огляду нестандартних ситуацій, що стосуються дотримання етики професійними бухгалтерами-практиками;
- вставлення жорстких правил щодо відповідальності за недотримання фундаментальних принципів працівниками аудиторської фірми тощо.

Література

1. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту) / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю., Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 540 с.
2. *Варшавський Роман*. Невирішені проблеми аудиту в Україні// Кореспондент/ 31.08.2011 р. — [Електронний ресурс — Режим доступу: http://blogs.korrespondent.net/blog/business_blogs/3252696-nevyrisheni-problemy-audytu-v-ukraini]
3. Рішення АПУ [Електронний ресурс: <http://apu.com.ua>]

Левченко О.А., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Щербакова Н. А., к.е.н.,
доцент кафедри аудиту

АУДИТ ТА АНАЛІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Заробітна плата є важливим компонентом діяльності будь-якого підприємства, адже вона є підґрунтям життєдіяльності його працівників і їх сімей, а отже і найефективнішим стимулом підвищення продуктивності праці.

Актуальність даної теми полягає у тому, що витрати на оплату праці є однією із складових вартості готової продукції і тому найменша помилка в розрахунках заробітної плати може призвести до суттєвих перекозів у фінансовій звітності підприємства.